

Må man synges alt?

**Sigurds
shitstorm?**

GENFORNINGEN

Det haver så nyligen regnet

1. Det haver så nyligen regnet,
det har stormet og pisket i vor lund.

Frø af *ugræs* er føget over hegnet,
åg på nakke og lås for vor mund.
Årets løb har sin lov,
der blev lyst i vor skov,
ak, hvor kort, indtil alt er stormens rov.

2. Det har regnet - men regnen gav grøde,
det har stormet - men stormen gjorde stærk.
Som de tro'de, at skoven alt var øde,
så de vårkraftens spirende værk.
For de gamle, som faldt,
er der ny overalt,
de vil møde, hver gang der bliver kaldt.

3. Og de tro'de, at hjertebånd kan briste,
og de tro'de, at glemmes kan vor ret!
De skal vide, de aldrig ser de sidste,
de skal vide, at ingen bliver træt.
Thi som årene randt,
sås det: båndene bandt,
kræfter fødtes for kræfterne, som svandt.

4. *De kan spærre med farver og med pæle,*
de kan lokke med løfter og med løn, -
fælles sprog giver vore tanker mæle,
fælles vilje gør kampdagen skøn.
Nye stridsmænd skal der,
nye stridsmænd skal her
slutte kreds om den fane, vi har kær.

5. Ja - det haver så nyligen regnet,
og de træer de drypper endnu,
mangen eg er for uvejret segnet,
men endda er vi frejdige i hu;
viger ej ud af spor,
for vi kender det ord:
Det har slet ingen hast for den, som tror.

ugræs = her hentydes til de tyske

De kan spærre med farver og med pæle = her hentydes til tyske grænseafmærkninger ved Kongeåen.

I 1890 blev sangen "**Det haver så nyligen regnet**" sunget for første gang. Det var historielæreren Johan Ottosen der skrev den, og efterhånden blev den sønderjydernes vigtigste "kampsang". Efter det danske nederlag i 1864 var Sønderjylland blevet tysk, og den danske kultur kom under stærk pres. Derfor opstod en stærk sangtradition for at bevare det danske sprog og dyrke fællesskabet.

I 1906 forbød tyskerne fire sange, som de anså som "ophidsende". Det betød bl.a., at sangbøger i Sønderjylland efterfølgende indeholdt blanke, hvide sider, hvor danskerne så selv kunne skrive disse sange, men langt de fleste sønderjyder kunne sangene udenad. Desuden er det stadig almindeligt, at de sidste tre linjer gentages og synges stående.

Under den tyske besættelse af Danmark (1940-1945) blev sangen en meget populær protestsang i hele landet og synges ofte i forbindelse med fejringen af befrielsen d. 4.-5. maj 1945.

Opgaver til sangen

1) Hvor kan man se, at den handler om danskere og tyskere, når ingen af dem nævnes med et eneste ord?

2) Hvorfor tror du, at netop sange kan vække så stærke følelser?

3) Kender du andre sange, som også er blevet brugt til at skabe fællesskab og sammenhold?

Det har været et vildt og voldsomt regnvejr

I forbindelse med fejringen af 100-året for Genforeningen mellem Sønderjylland og Danmark, blev Sigurd Barrett bedt om at lave en ny sang. Han tog udgangspunkt i sangen fra 1890 "**Det haver så nyligen regnet**" og på den samme melodi lavede han sangen "**Det har været et vildt og voldsomt regnvejr**". Sangen har fokus på respekt, fællesskab og ikke mindst fremtiden

Opgaver til sangen

- 1) Hvorfor tror du, at Sigurd Barrett har brugt den samme melodi som "Det haver så nyligen regnet"?
- 2) Skriv med egne ord, hvad sangen handler om?
- 3) Hvilke forskelle og ligheder er der mellem de to sangtekster?

1. Det har været et vildt og voldsomt regnvejr, og det drypper fra træerne endnu.

Frygt for andre har hersket på vor egn her, fremmedhad sprængte tillids bånd itu.

**Det gi´r lysere vejr,
når man rummer enhver
og har folket og sammenholdet kær.**

2. Det har været et voldsomt vejr herhjemme, stormen tog hvert et nyudsprunget blad.

Vi har hørt frygtens onde, kolde stemme, den har prædikedet om fjendtlighed og had.

**Og når intet var trygt,
har i afmagt vi søgt
denne stemme, som spreder angst og frygt.**

3. Men med stemmer skal frygten overvindes, står vi sammen, vi lyset bryde frem.

Sol skal skinne, og fællesskab skal findes, fred skal genskabes i vort gamle hjem.

**Ræk din hånd til din bror,
ned mod syd, op mod nord,
Vi er ét, uanset hvor end vi bor.**

4. Vi er os, de er dem, men vi er sammen, hvis vi rummer hinanden, kan vi gro.

Dialog og respekt skal danne rammen om vor verden, på trods af skel og tro.

**Vores arv står vi ved
i en uendelighed,
vi vil kæmpe for ret og pligt og fred.**

5. Det har været et vildt og voldsomt regnvejr, det er væk nu, så vi kan skue frem.

Vi har fået et klart og tydeligt tegn her:

Der er håb for vor klodes store hjem.

**håb og kærlighed gror,
hvis vi følger vort spor,**

**det har slet ingen hast for dem, som tror
for vi kender det ord:**

Det har slet ingen hast for den, som tror.

Censur af Sønderjyllands nationalsang 100 år efter

- uddrag af forfatter Henrik Petersen læserbrev i Jyske Vestkyst, 12. februar 2020.

I en direkte transmission i forbindelse med 100-året for den sønderjyske folkeafstemning fik Danmarks Radios ordrige, men sørgeligt uvidende ekspertpanel uimodsagt lov til at konkludere, at tiden også er løbet fra Sønderjyllands nationalsang.

Johan Ottosens smukke og vemodige hymne ”Det haver så nyligen regnet” blev skrevet i anledning af sønderjydernes besøg i København i 1890, på et tidspunkt hvor alle håb for de danske sønderjyder lod til at være ude, og efterfølgende forbudt af de prøjsiske magthavere. 100 år efter genforeningen ønsker Grænseforeningens Marie de Fine Licht og sangeren Sigurd Barrett sangen skrevet om. De synes, at linjen ”Frø af ugræs er føget over hegnet” er et hadefuldt og ekskluderende budskab, der ikke passer ind i vor moderne og rummelige tid. Jeg aner ikke, hvad Grænseforeningen havde tænkt sig, da man opfordrede en kunstner af Sigurd Barrett format til at skrive en ny version af Sønderjyllands nationalsang. Jeg aner langt mindre, hvordan Danmarks Radio kunne finde på at lade ham vanhellige afstemningsfesten ved at fyre sin grænseløst inkluderende, godmenneskelige gylle af i direkte dansk tv.

Der blev ikke nævnt ét ord om, at ”Det haver så nyligen regnet” oprindeligt var en lejlighedssang, at værket skal forstås ud fra sin tid og kontekst, og at sangteksten i sin oprindelige form er en vigtig kulturhistorisk skildring af en epoke og et tankesæt, der heldigvis hører fortiden til.... At Danmarks Radio lader en andenklasser kunstner optræde med sådan et makværk på selve 100-årsdagen for den sønderjyske folkeafstemning, vidner om en så skandaløs mangel på kulturel og historisk indsigt, at man bliver ganske målløs.

”Det haver så nyligen regnet” har i sin oprindelige form givet utallige mennesker håb – såvel i den sønderjyske udlændighedstid som under 2. Verdenskrig. I begge tilfælde blev sangen forbudt af tyskerne. Begge gange primært pga. linjen ”Frø af ugræs er føget over hegnet”, som Sigurd Barret og Grænseforeningen på selve afstemningsdagen gjorde sig til fortalere for at censurere bort.

Dette overgreb på vor nationalsang er et slag i ansigtet på alle sønderjyder. Det er en direkte hån mod os, mod vor historie og mod vore 6.000 døde i 1. Verdenskrig at lade uvidende mennesker trampe ind udefra, rive en så central del af vor kulturarv i stykker og kaste den på historiens mødding. Med ønsket om en ny version af ”Det haver så nyligen regnet” optræder Grænseforeningen og Sigurd Barrett med præcis samme brovtende, historieløse kulturimperialisme, som prøjserne gjorde for 130 år siden, da Johan Ottosen skrev den oprindelige sangtekst. Jeg mindes ikke, hvornår nogen sidst har forulempet os sønderjyder så groft.

I den sidste opgave skal du forestille dig, at du er Sigurd Barrett.

Du har nærlæst Henrik Petersen læserbrev og vil nu give et svar på dette. Skriv en Facebook-opdatering hvor du forklarer din side af sagen.